

به نام خداوند کوه و خداوند دشت - خداوند دره، خداوند کشت

گزارش سفر علمی - فرهنگی به مناطق مرزی کلات و درگز استان خراسان رضوی

سرپرست سفر: جناب آقای دکتر محسن جان پرور: استادیار جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد
با همراهی جناب آقای سرگرد بیهقی: معاون فرهنگی اجتماعی مرزبانی استان خراسان رضوی
جناب سرهنگ گندم کار جانشین محترم هنگ مرزی درگز
جناب سرگرد فرودی فرمانده مرزی کلات
جناب سرهنگ زواری، جناب سرهنگ عیدی زاده و جناب سروان جوهری
دانشجویان دکتری، ارشد و کارشناسی جغرافیای سیاسی و جغرافیای شهری دانشگاه فردوسی مشهد

گزارش سفر: ساجد برای جاف

دانشجویان جغرافیا و جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

ایجاد پیوند بین عرصه علمی و عملی یکی از دغدغه های اصلی است که دانشجویان و دانشگاهیان با آن مواجه هستند. این مسئله به ویژه در مورد مسائل مرتبط با پدیده های فضایی - جغرافیایی از اهمیت و جایگاه برجسته ای برخوردار می شود. چرا که در جغرافیا مشاهده از نزدیک یکی از راه های اصلی درک بوده و می تواند تا حد قابل توجهی درک و برداشت را واقعی تر نماید.

به قول ضرب المثل معروف «شنیدن کی بود مانند دیدن»

در میان پدیده های جغرافیایی، مرزها با توجه به اهمیت و جایگاه برجسته ای که در به سامان شدن فضای جغرافیایی دارا می باشند و در مطالعات جغرافیا و جغرافیای سیاسی به صورت های مختلف مورد بحث قرار می گیرند. این اهمیت سبب شد که با پیگیری های صورت گرفته از طریق دانشگاه فردوسی مشهد و هماهنگی و همراهی جناب سردار شجاع فرمانده مرزبانی خراسان رضوی مبتنی بر سرفصل درس جغرافیای سیاسی ایران، سفر علمی به مناطق مرزی کلات و درگزر در تاریخ ۱۱ و ۱۲ خردادماه ۱۴۰۰ صورت بگیرد و تجربه ای ارزشمند برای همه دانشجویان رقم بخورد.

سفر با سرپرستی آقای دکتر جان پرور و جمعی از دانشجویان دکتری، کارشناسی ارشد و کارشناسی جغرافیا با همراهی جناب سرگرد بیهقی ساعت ۸ صبح ۱۱ خرداد ماه ۱۴۰۱ از دانشگاه فردوسی مشهد آغاز گردید. ساعت ۱۱ با ورود به شهر کلات جناب سرگرد فرودی فرمانده مرزی کلات به همراه مرزبانان عزیز به جمع ما پیوسته و بعد از خوش آمدگویی بازدید از سد نادری صورت گرفت و توضیحاتی ارائه گردید.

بعد از بازدید از سد نادری، با هماهنگی های مرزبانی از کاخ خورشید و موزه آن بازدید شد و توضیحات خوبی در زمینه تاریخچه کاخ و مسائل نظامی و دفاعی کلات و چرایی انتخاب کلات از سوی نادرشاه به

عنوان مرکز فرماندهی ارائه گردید و نهار نیز به میزبانی و هماهنگی مرزبانان در داخل کاخ خورشید هماهنگ شده بود، صرف گردید.

ساعت ۱۵ با همراهی مرزبانان به دیدن آبشار قره سو رفتیم و دانشجویان از زیبایی های مسیر آبشار قره سو بهره مند شدند و در کنار آن از تجارب و صحبت های مرزبانان عزیز بهره مند شدیم.

ساعت ۱۸ با جناب سرگرد فرودی فرمانده مرزی کلات و سایر همراهان ایشان خداحافظی کرده و به همراه جناب سرگرد بیهقی و جناب سرهنگ زواری از جاده مرزی به سوی درگز حرکت کردیم و در طول مسیر ضمن بهره بردن از زیبایی ها، پیوند بین مرز، خط مرزی، زندگی در منطقه مرزی برای دانشجویان تجربه و درک خوبی را ایجاد کرد. ساعت ۲۱ به مجموعه ای که مرزبانی در اختیار ما گذاشته بود رسیده و بعد از صرف شام، نشستی دوستانه را، در خدمت جناب سرگرد بیهقی از تجارب و خاطرات ایشان استفاده کردیم. مباحثی که شاید به زبان ساده و دوستانه بیان می شد اما خود نشان دهنده تجربه هایی عمیق و مهمی برای ما بود.

روز دوم ۱۲ خرداد ماه بعد از صرف صبحانه سفر ادامه پیدا کرد و بازدید از بازارچه مرزی لطف آباد، خط صفر مرزی، پاسگاه مرزی سنگ دیوار، اتاق ملاقات و غیره صورت گرفت و با حضور جناب سرهنگ گندم کار جانشین محترم فرماندهی هنگ مرزی شهرستان درگز مباحث و مطالب خوبی در مورد تاریخچه مرز، مرزبانی، ملاقات های مرزی، دیپلماسی مرزی و غیره ارائه شد.

در ادامه بازدیدهای روز دوم با همراهی و هماهنگی مرزبانی از سایت موزه بندیان درگز بازدید صورت گرفت.

بعد از بازدید نهار با حضور جناب سرهنگ گندم کار و توضیحات تکمیلی ایشان صرف شد و ساعت ۱۴ با مرزبانان هنگ مرزی درگز خداحافظی کرده و با همراهی جناب سرگرد بیهقی از مسیر جاده درگز- قوچان به سوی مشهد حرکت کردیم. در میانه مسیر با عبور از مناظر زیبای طبیعی مسیر بازگشت (از جمله کوه‌ها، دشت‌ها و دره‌های شگفت‌انگیز) و دره شم خال بازدید صورت گرفت.

در ادامه مسیر با همراهی استاد جان پرور و جناب بیهقی مباحث دلچسب و خاطره انگیز بیان شد و مسیر بازگشت تا مشهد به دلیل جذابیت‌های به وجود آمده به سرعت طی شد و در میانه راه با توقف در شهر گلپهار و صرف عصرانه سفر دوروزه به اواخر خودش نزدیک شد، سپس در ساعت ۲۰ شب به محل دانشگاه فردوسی رسیده و سفر بسیار مفید دوروزه با استاد گرامی جناب آقای دکتر جان پرور به اتمام رسید.

در انتها مراتب تقدیر و تشکر خود را از

- سردار شجاع فرماندهی مرزبانی خراسان رضوی کمال سپاسگزاری را داریم
- جناب سرهنگ صفاپور کمال تشکر و قدردانی را داریم
- از جناب آقای سرگرد بیهقی بابت همراهی کم نظیرشان در طول سفر و توضیحات لازم و بیان تجربیات ارزنده‌شان در چگونگی پاسداری از کیان ایران اسلامی به ویژه در مرزهای استان خراسان رضوی مراتب سپاسگزاری را اعلام می‌نماییم.
- از استاد دلسوز و گرامی جناب آقای دکتر جان پرور که با پیگیری‌های متعدد و رایزنی‌های مختلف با مسئولین دانشکده ادبیات و دانشگاه فردوسی و نیز فرماندهی هنگ مرزی خراسان رضوی شرایط سفر به مناطق مرزی کلات و درگز را فراهم نمودند، تشکر می‌نماییم.
- از جناب آقایان سرهنگ گندم‌کار، زواری، عیدی زاده، سرگرد فرودی و سروان جوهری و همه مرزبانان عزیز بابت قبول زحمت همراهی و توضیح مسائل مختلف و میزبانی عالی کمال امتنان را داریم.

با آرزوی سلامتی و سربلندی برای تمام مرزبانان غیور کشور عزیزمان ایران